

Beleidsplan (hoog)begaafde leerlingen

Inhoudsopgave

1. Doelstelling
2. Doelgroep
3. Signalering
  - 3.1 Doelstelling
  - 3.2 Procedure
  - 3.3 Verantwoordelijkheid
  - 3.4 Wanneer?
  - 3.5 Verslaglegging
  - 3.6 Communicatie met ouders
4. Diagnostiek
  - 4.1 Doelstelling
  - 4.2 Procedure
  - 4.3 Verantwoordelijkheid
  - 4.4 Wanneer?
  - 4.5 Verslaglegging
  - 4.6 Communicatie met ouders
  - 4.7 Extern onderzoek
5. Leerlingbegeleiding
  - 5.1 Opstellen handelingsplan
    - Verantwoordelijkheid
    - Procedure
    - Communicatie naar ouders
  - 5.2 Vervroegde doorstroming
    - Criteria
    - Sociaal-emotionele ontwikkeling
    - Besluitvorming
    - Vervolgtraject
    - Communicatie met ouders

5.3 Compacting

- Leerlijnen
- Richtlijnen
- Verantwoordelijkheid

5.4 Verrijkingsaanbod

- Keuze verrijkingsmateriaal
- Orthotheek

5.5 Begeleiding in groep 1-2

- Compacting
- Verrijkingsaanbod

5.6 Pedagogische begeleiding

5.7 Begeleiding onderpresteerders

- Definitie
- Signalering en diagnostiek
- Begeleiding

5.8 Randvoorwaarden begeleiding

- Planning leerstof
- Begeleiding leerling
- Beoordeling verrijkingswerk
- Rapportage
- Registratie
- Coördinatie en verslaglegging

6. Evaluatie

6.1 Team

6.2 Ouders

6.3 Leerling

Bijlagen

1. Doelstelling

Voor de Kameleon geldt:

- onderwijzen is kinderen binnen hun mogelijkheden zo begeleiden dat ze komen tot optimale ontwikkeling van hun talenten op cognitief, sociaal, emotioneel, cultureel en creatief gebied;
- dit gebeurt in een veilige omgeving waaruit vertrouwen spreekt in de kinderen en hun ontwikkeling

Elke leerling op de Kameleon krijgt de zorg die hij nodig heeft. Dat geldt voor de leerlingen die een ontwikkelachterstand hebben, de leerlingen die zich op gemiddeld niveau ontwikkelen en de leerlingen met een leervoorsprong.

Om dit streven vorm te geven heeft onze school de keuze gemaakt om te werken binnen de kaders van dit beleidsplan.

2. Doelgroep

Onze school richt zich met dit beleidsplan op leerlingen die behoefte hebben aan een aangepast leerstofaanbod, omdat het reguliere leerstofaanbod hen te weinig uitdaging biedt.

Omschrijving doelgroep (de leerlingen waar het in beleidsplan om gaat)

- **Intelligente leerlingen:** beschikken in voldoende mate over de leereigenschappen, die kenmerkend zijn voor kinderen met een hoge intelligentie (begaafd niveau IQ 115-130). De persoonskenmerken van begaafdheid komen echter minder duidelijk naar voren, waardoor er bij deze leerlingen problemen kunnen zijn in het functioneren, die maken dat de leerling niet optimaal uit de verf komt. Bij deze leerlingen zijn naast aanpassingen in het leerstofaanbod pedagogische aandachtspunten in de begeleiding aan de orde.
- **Begaafde leerlingen:** beschikken in voldoende mate over de leer- en persoonlijkheidseigenschappen die kenmerkend zijn voor kinderen met een hoge intelligentie (begaafd niveau IQ 115-130). Bij deze leerlingen zijn er geen specifieke problemen in het functioneren en zijn in principe alleen didactische aanpassingen noodzakelijk.
- **Hoogintelligente leerlingen:** beschikken in sterke mate over de leereigenschappen, die kenmerkend zijn voor kinderen met een zeer hoge intelligentie (hoogbegaafd niveau IQ >130). De persoonskenmerken van begaafdheid komen echter minder duidelijk naar voren, waardoor er bij deze leerlingen problemen kunnen zijn in het functioneren, die maken dat de leerling niet optimaal uit de verf komt. Bij deze leerlingen zijn naast aanpassingen in het leerstofaanbod pedagogische aandachtspunten in de begeleiding aan de orde.
- **Hoogbegaafde leerlingen:** beschikken in sterke mate over de leer- en persoonlijkheidseigenschappen die kenmerkend zijn voor kinderen met een zeer hoge intelligentie (hoogbegaafd niveau IQ >130). Bij deze leerlingen zijn er geen specifieke problemen in het functioneren en zijn in principe alleen didactische aanpassingen noodzakelijk.

De leerlingen die behoren tot de vier genoemde doelgroepen noemen we “plus”-leerlingen.

Voor leerlingen, waarbij sprake is van specifieke problematiek (zoals o.a. faalangst, sociaal-emotionele problematiek) of leerproblemen (zoals o.a. dyslexie, ADHD en een disharmonisch ontwikkelingsprofiel) wordt individueel in samenspraak met de intern begeleider bekeken welke maatregelen noodzakelijk zijn, eventueel in overleg met een externe deskundige.

Kinderen die uitblinken op één bepaald leerstofgebied behoren strikt genomen niet tot bovenstaande doelgroepen. Voor deze doelgroep passen we (indien dit mogelijk is) wel onderdelen van dit beleidsplan toe.

3. Signalering

3.1 Doelstelling

Doelstelling van de module signalering is het opsporen van leerlingen die in aanmerking komen voor verder onderzoek.

Wij vinden het belangrijk om “plus”- leerlingen zo vroeg mogelijk te signaleren, de nadruk van de signalering ligt dan ook op groep 1-2. Door leerlingen in een vroegtijdig stadium op te sporen kan er vanaf het begin worden ingespeeld op de mogelijkheden van deze leerlingen, waarmee eventuele problemen in de toekomst zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden.

3.2 Procedure

Wij volgen binnen onze school voor de signalering de procedure die gehanteerd wordt in het Digitaal handelingsprotocol hoogbegaafdheid (DHH).

Dit DHH is voortgekomen uit onderzoek n.a.v. onze behoefte om meer structuur en ondersteuning te krijgen bij de begeleiding van de plusleerlingen.

Onderdelen onderzoek:

- Algemene indruk leerkracht
- Algemene indruk ouders
- Signaleringslijst leerkracht
- Signaleringslijst ouders
- Huidige didactische gegevens
- Overige bronnen

Deze onderdelen zijn verplicht.

Huidige didactische gegevens:

□ Groep 1-2:

De leerkracht maakt met behulp van de webbased versie van “KIJK” (het observatie- en registratiesysteem dat wordt gehanteerd in groep 1-2) een inschatting van het ontwikkelingsniveau van de leerling op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Er wordt waar mogelijk een koppeling gemaakt tussen onderdelen van de observatielijsten en Kijk, en aspecten uit de signaleringslijst DHH. Waar dit niet mogelijk is wordt overlegd met de directeur / ib-er.

□ Groep 3-8:

De leerkracht noteert de resultaten van de laatst afgenomen toetsen van het leerlingvolgsysteem (LVS).

- Technisch lezen DMT; score van kaart 3 (Drie Minuten Toets)
- Taalvaardigheden / woordenschat
- Spelling; LVS onderdeel spelling
- Begrijpend lezen; LVS onderdeel begrijpend lezen
- Rekenen/wiskunde; LVS onderdeel rekenen en wiskunde
- Wereldoriëntatie *

* Voor de leerstofgebieden waar geen toetsen voor worden afgenomen binnen LVS, geeft de leerkracht een inschatting van het niveau van de leerling op grond van prestaties van de leerling op de methodegebonden toetsen.

Frequentie afname: zie toetskalender die de school hanteert.

Hierbij wordt de volgende beoordeling gehanteerd:

- IV/V zwak tot zeer zwak
- III benedengemiddeld;
- II gemiddeld;
- I goed;
- I+ zeer goed;

Er komt een overzicht van de grens van I+ scores. Deze is opgenomen in de map van de CITO.

3.3 *Verantwoordelijkheid*

De leerkracht start de procedure op verzamelt en verwerkt de gegevens. Samen met de intern begeleider interpreteert de leerkracht de gegevens.

Tot slot nemen de intern begeleider en de leerkracht een besluit over het vervolgtraject aan de hand van stap 3 uit het stappenoverzicht van de module Signalering.

3.4 *Wanneer?*

De signalering vindt plaats bij de instroom van alle leerlingen in groep 1, bij nieuwe leerlingen die van een andere school komen of bij leerlingen in groep 3-8 wanneer daar aanleiding toe is (zie hieronder). In een aantal gevallen geeft het protocol aan dat signalering kan worden overgeslagen. Deze situaties staan aangegeven op het gegevensblad en het geldt voor leerlingen waar sprake is van een bepaalde problematiek in het functioneren (dyslexie – ADHD – etc,..).

□ Signalering bij instroom groep 1 of bij instroom nieuwe leerlingen:

Voor alle kleuters wordt er na drie maanden onderwijs een signaleringslijst ingevuld door de leerkracht en de ouders (zie bijlage). Dit wordt genoteerd op de lijst voor de groepsbesprekingen. Deze overzichten worden bij aanvang van het nieuwe schooljaar uitgereikt.

Bij de intakeprocedure worden in ieder geval de volgende vragen meegenomen:

- Heeft u de indruk dat er bij uw kind sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong?
- Heeft uw kind speciale interesses of hobby's?
- Zijn er bijzonderheden te melden ten aanzien van de ontwikkeling van uw kind?

□ Signalering verderop in de schoolloopbaan:

Nadat de eerste signalering heeft plaatsgevonden in groep 1-2 kan het zijn dat er aanleiding is om verderop in de schoolloopbaan opnieuw te kijken naar een leerling.

Bij een signaal van de volgende bronnen:

Leerkracht:

- observatie van kenmerken die duiden op begaafdheid;
- bij problemen die mogelijk verband kunnen houden met begaafdheid.

Ouders:

- signaal van ouders;

Didactische gegevens:

- leerlingen die overwegend scoren op I-niveau;
- wisselende schoolprestaties;

3.5 *Verslaglegging*

Voor niet-actieve leerlingen (leerlingen waarmee niet verder volgens het DHH wordt gewerkt) wordt het verslag bewaard in het archief DHH. Op de algemene lijst in het leerlingendossier wordt dit als opmerking opgenomen.

Voor actieve leerlingen wordt een uitdraai gemaakt dat in het dossier wordt opgenomen.

3.6 *Communicatie met ouders*

De leerkracht heeft een gesprek met de ouders over de uitkomsten van de signaleringsprocedure bij die leerlingen die positief uit de signaleringsprocedure komen, d.w.z. waarmee vervolgstappen worden gezet.

In het intakegesprek wordt de gehele procedure aangegeven. In dit gesprek wordt ook duidelijk gemaakt wat er gecommuniceerd wordt met ouders van leerlingen die niet positief uit de signaleringsprocedure zijn gekomen.

4. Diagnostiek

4.1 Doelstelling

Doelstelling van de procedure van intern onderzoek is meer duidelijkheid te krijgen over de begaafdheid van de leerling en het verzamelen van gegevens die nodig zijn voor het opstellen van een handelingsplan.

4.2 Procedure

Wij volgen binnen onze school voor de diagnostiek de procedure die gehanteerd wordt in het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid. Voordat deze procedure wordt gevolgd vindt altijd eerst overleg met de ouders plaats, ouders moeten ook toestemming geven voor het onderzoek.

Onderdelen onderzoek:

- Huidige didactische gegevens
- Oudervragenlijst
- Leerkrachtvragenlijst
- Doortoetsen
- Leerling-vragenlijst (vanaf groep 5)
- Voor leerlingen tot en met groep 4 geldt dat er een gesprek wordt gevoerd; gespreksonderwerpen: gebruik als bron de vragenlijst van de groepen 5-8.
- Overige bronnen

Nb: alle stappen zijn verplicht.

Doortoetsen met toetsen van het LVS:

Doortoetsen vindt plaats met de beschikbare toetsen van het LVS (liefst zo breed mogelijk doortoetsen), maar in ieder geval op de verplichte onderdelen spelling, begrijpend lezen en rekenen. Er wordt begonnen met de eerstvolgende toetsen volgens het toetsschema en er wordt doorgetoetst zolang de leerling op I-niveau scoort. Bij de start van het doortoetsen wordt in alle gevallen doorgetoetst, dus ook wanneer op de laatst afgenomen LVS-toets geen I-score is behaald.

□ groep 1-2:

Doortoetsen ontwikkelingsniveau

In groep 1-2 wordt van een aantal ontwikkelingsgebieden gevraagd of er sprake is van een voorsprong.

- 0-6 maanden: er is geen sprake van een voorsprong of de leerling scoort goed ten opzichte van leeftijdgenoten;
- 7-12 maanden: er is sprake van een redelijke voorsprong ten opzichte van leeftijdgenoten;
- meer dan 12 maanden: er is sprake van een duidelijke voorsprong, die ook merkbaar is bij het doortoetsen op de toetsen van het LVS.

Leerkrachten maken hierbij gebruik van programma KIJK.

□ groep 3-8:

De volgende LVS-toetsen worden op school gehanteerd:

- Technisch lezen DMT (score van kaart 3);

- Spelling; LVS onderdeel spelling
- Begrijpend lezen; LVS onderdeel begrijpend lezen
- Woordenschat; LVS woordenschat
- Rekenen/wiskunde; LVS onderdeel rekenen en wiskunde

Dit betekent dat de taalvaardigheden en wereldoriëntatie niet wordt doorgetoetst. Voor de leerstofgebieden waar geen toetsen voor worden afgenomen, geeft de leerkracht een inschatting van het niveau van de leerling op grond van prestaties van de leerling op de methodegebonden toetsen.

4.3 *Verantwoordelijkheid*

De intern begeleider start de procedure op. Hij/zij is eindverantwoordelijk voor de gehele procedure. Het verzamelen van de gegevens wordt uitgevoerd door de leerkracht. Het kan zijn dat bij het doortoetsen de intern begeleider wordt ingeschakeld.

De leerkracht verwerkt de gegevens. In samenspraak met de leerkracht interpreteert de intern begeleider de gegevens. Hierbij wordt ook gekeken naar het vervolgtraject. De intern begeleider stelt het eindverslag in samenspraak met de leerkracht op.

4.4 *Wanneer?*

In principe doen we verder onderzoek bij alle leerlingen waarbij het DHH na de signaleringsprocedure aangeeft dat verder onderzoek wenselijk is en bij leerlingen waarvan de leerkracht ondanks een negatief advies van het DHH toch verder wil gaan.

Aan het einde van het signaleringsgesprek met de ouders wordt de diagnostiekprocedure opgestart.

Deze procedure moet binnen vier tot zes weken zijn afgerond.

4.5 *Verslaglegging*

Voor niet-actieve leerlingen wordt het verslag bewaard in het archief DHH. Op de algemene lijst in het leerlingendossier wordt dit als opmerking opgenomen.

Voor actieve leerlingen wordt een uitdraai gemaakt dat in het dossier wordt opgenomen.

Ook het eindverslag wordt in het dossier opgenomen.

4.6 *Communicatie met ouders*

De leerkracht heeft een gesprek met de ouders naar aanleiding van de module diagnostiek.

Verslag, conclusies en grafieken worden gebruikt bij dit gesprek.

Deze gegevens worden na het gesprek verwerkt in een eindverslag dat aan de ouders wordt overhandigd. Hierin staan ook de vervolgstappen vermeld.

4.7 *Extern onderzoek*

In geval van handelingsverlegenheid kan extern onderzoek wenselijk zijn.

Voorbeelden hiervan zijn:

- Bij twijfel en of onduidelijkheid na afname module diagnostiek
- Bij het vermoeden van problemen bij het functioneren
- Bij het vermoeden van leerstoornissen

NB: het protocol geeft in een aantal gevallen ook zelf aan dat extern onderzoek noodzakelijk is. Er verschijnt dan een rode waarschuwing bovenaan verslag, conclusies en grafieken.

De intern begeleider vraagt verder onderzoek aan voor betreffende leerlingen via het O-team (Ondersteuningsteam; team bestaande uit vertegenwoordigers uit diverse organisaties als jeugd GGD, maatschappelijk werk).

Wanneer het niet mogelijk is om het onderzoek door de school te laten plaatsvinden, dan wordt ouders het advies gegeven om extern onderzoek te laten doen.

De school zal in dat geval de uitkomsten van het externe onderzoek serieus nemen en haar handelen afstemmen op de uitkomsten van het onderzoek. Adviezen van externe deskundigen worden opgevolgd, voor zover ze niet in strijd zijn met het door de school gevoerde beleid.

5. Leerlingbegeleiding

In dit deel van het beleidsplan wordt aangegeven welke begeleidingsmogelijkheden er op onze school zijn voor (hoog)begaafde leerlingen.

5.1 Opstellen handelingsplan

Nadat het traject diagnostiek is doorlopen wordt voor de leerlingen die tot de doelgroep behoren een handelingsplan opgesteld. Het handelingsplan wordt opgesteld door de intern begeleider en de leerkracht.

We maken hierbij gebruik van het format formulier, zoals dit is opgenomen in het DHH.

De eindverantwoordelijkheid ligt bij de intern begeleider. De uitvoering wordt verzorgd door de leerkracht. Bij de uitvoering kunnen ook derden betrokken zijn. Bij de afronding van de diagnostiek module wordt vooruitgeblikt naar het opstellen en de inhoud van het handelingsplan.

Het handelingsplan wordt geprint en in de ordner Kind in beeld gedaan.

5.2 Vervroegde doorstroming

Criteria

Na de fase van diagnostiek wordt voor een aantal leerlingen eerst de adviesprocedure vervroegde doorstroming (bijvoorbeeld een leerjaar overslaan) van het DHH doorlopen.

Notabene: voor leerlingen die de adviesprocedure vervroegde doorstroming wordt doorlopen, moet de volledige diagnostiekfase zijn afgerond, inclusief het doortoetsen.

Het kan zinvol zijn om de procedure te doorlopen in de volgende gevallen:

□ In het geval dat dit door het protocol wordt geadviseerd

Mocht een leerkracht om andere redenen de procedure willen doorlopen, dan moet minimaal worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- De leerling behoort tot de doelgroep van dit protocol, dit komt naar voren uit de fase van diagnostiek of uit extern onderzoek;
- De leerling heeft een didactische voorsprong van meer dan 6 maanden op meerdere leerstofgebieden.

- Groep 1-2:

Er moet sprake zijn van een brede ontwikkelingsvoorsprong, dat wil zeggen dat er op alle zes de ontwikkelingsgebieden bij het doortoetsen sprake moet zijn van een voorsprong van minimaal 7-12 maanden (notabene bij een voorsprong van meer dan 12 maanden wordt de procedure in alle gevallen doorlopen).

- Groep 3-8:

Er moet sprake zijn van een didactische voorsprong van minimaal 7-12 maanden op de onderdelen spelling, begrijpen lezen en rekenen.

(notabene bij een voorsprong van meer dan 12 maanden wordt de procedure in alle gevallen doorlopen).

Sociaal-emotionele ontwikkeling

De school hanteert de volgende instrumenten om de sociaal-emotionele ontwikkeling in kaart te brengen:

□ Groep 1-2:

De volgende materialen worden in groep 1-2 gehanteerd:

- Kijk
- Sociogrammen
- observatieformulieren

□ Groep 3-8:

De volgende materialen worden in de groepen 3 – 8 gehanteerd:

- Schoolvragenlijst (voor leerlingen; uit ons kwaliteitsinstrument WMK = Werken met kwaliteitskaarten)
- Sociogrammen
- Saqi (invullijst leerlingen)

De intern begeleider bepaalt welke instrumenten worden ingezet.

In zijn algemeenheid geldt dat wanneer een leerkracht vraagtekens heeft ten aanzien van sociaal emotionele ontwikkeling, wordt hij/zij gevraagd dit inzichtelijk te maken door middel van observatielijsten.

Verder kan er extra geobserveerd worden en er kan eventueel extern advies aangevraagd worden.

Wanneer de leerkracht twijfels heeft over de sociaal-emotionele ontwikkeling van een leerling waarbij een vervroegde doorstroming overwogen wordt, wordt de leerkracht gevraagd om aan te geven (liefst in een verslag) welke problemen hij ervaart in het functioneren van de leerling.

Besluitvorming

De leerkracht doorloopt het adviestraject vervroegde doorstroming en bespreekt de uitkomst met de intern begeleider. Daarna vindt een gesprek plaats met de ouders, de huidige leerkracht, de intern begeleider, de directeur en eventueel de toekomstige leerkracht (wanneer deze bekend is).

In dit gesprek wordt de definitieve beslissing omtrent de vervroegde doorstroming genomen.

De directeur / intern begeleider hebben de beslissende stem bij de besluitvorming omtrent het advies aan de ouders. Hierbij wordt eventueel extern advies ingewonnen. In principe is vervroegde doorstroming op ieder moment mogelijk, in overleg wordt bekeken welk moment het meest wenselijk is.

In geval dat ouders het advies van school niet volgen, wordt dit in het eindverslag vermeld. Hierin staat tevens aangegeven tot op welk niveau de school de zorg aan de leerling kan geven, binnen de kaders van dit protocol. Dit verslag wordt ondertekend door zowel school als ouders.

Vervolgtraject

Aan de hand van de punten die eventueel naar voren zijn gekomen naar aanleiding van het adviestraject vervroegde doorstroming wordt bekeken welke aandachtspunten er zijn bij de voorbereiding op de vervroegde doorstroming.

Wanneer ouders ondanks een positief advies van de school een vervroegde doorstroming niet wenselijk vinden, dan wordt de leerling in principe ingedeeld in de tweede leerlijn (waarin gewerkt wordt met materialen met een hoge moeilijkheidsgraad en hoge complexiteit).

Mocht er sprake zijn van een grote didactische voorsprong en de school acht een vervroegde doorstroming niet wenselijk, dan kan in overleg met de intern begeleider besloten worden tot een individueel traject voor de leerling.

In principe starten leerlingen die vervroegd zijn doorgestroomd na enkele weken weer met een aangepast programma. Bij twijfel kan in overleg met de intern begeleider bekeken worden of een leerling start in de eerste of de tweede leerlijn. Mocht de leerkracht denken dat een aangepast leerstofaanbod op dat moment nog niet wenselijk is, dan wordt contact opgenomen met de intern begeleider.

5.3 *Compacting van de reguliere leerstof*

Richtlijnen

Alle leerlingen die tot de doelgroep behoren, worden ingedeeld in de eerste of tweede leerlijn en daarmee ligt tegelijk vast wat ze meedoen van de reguliere leerstof uit de methoden.

Compacting (de stof wordt compacter aangeboden, dus hoeft er minder te worden gemaakt) voor de vakgebieden taal en rekenen vindt plaats aan de hand van de compactingrichtlijnen van het DHH en de richtlijnen van de methoden.

In principe wordt op alle leergebieden gecompact, tenzij anders is afgesproken.

Verantwoordelijkheid

De begeleidende leerkracht is verantwoordelijk voor het compacten van de leerstof.

5.4 *Verrijkingaanbod*

In de tijd die vrijkomt door compacting wordt verrijkingstof aangeboden.

Er wordt in principe niet vooruit gewerkt met de leerstof, tenzij anders is afgesproken in het handelingsplan.

Keuze verrijkingaanbod

Voor invulling van het structurele gedeelte van de weektaak op het gebied van de reguliere vakgebieden kiezen we zoveel mogelijk voor vaste materialen voor leerlingen in de eerste en tweede leerlijn.

De leerkracht kan indien nodig bij het onderdeel *Suggesties voor verrijking* van het DHH zoeken naar aanvullende suggesties voor verrijking per groep, per vakgebied en per leerlijn.

Naast de materialen voor het structurele gedeelte wordt ook gebruik gemaakt van incidenteel te gebruiken materialen. Deze zijn opgeslagen in de zgn. klaarkast. Het doel van de klaarkast is om leerlingen die klaar zijn met hun (gecompacte) leerstof uit te dagen met materialen die in deze kast zijn opgenomen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen leerlingen die werken met eerste lijn en met tweede lijn programma's.

De begeleidende draagt ook zorg voor aanvullende activiteiten, zoals schaken en de Digitale school.

Orthotheek

De materialen die structureel ingezet kunnen worden voor hoogbegaafde leerlingen zijn te vinden in de in de orthotheek.

5.5 *Begeleiding in groep 1-2*

Compacting

We hanteren de uitgangspunten zoals die zijn opgenomen bij de beschrijvende richtlijnen voor compacting in groep 1-2 van het DHH.

De belangrijkste punten zijn:

- Er wordt met de opdrachten en werkjes aangesloten bij het niveau van de leerling.
- Er worden grotere leerstappen genomen, opdrachten met een gelijke inhoud en/of doelstelling worden zoveel mogelijk vermeden;
- Per project wordt bekeken welke opdrachten zinvol zijn voor kinderen uit de doelgroep;
- Bij de methoden die gebruikt worden ter ondersteuning van het onderwijs wordt bekeken welke onderdelen zinvol zijn om mee te laten doen.

Verrijkingsaanbod

Hierbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Vanaf het moment dat duidelijk is dat er sprake is van een ontwikkelingsvoorsprong, wordt gestart met het aanbieden van verrijkingsopdrachten en verrijkingsmateriaal;
- Er wordt verrijking aangeboden op zoveel mogelijk verschillende ontwikkelingsgebieden, dus zo breed mogelijk;
- Per project wordt gezocht naar verrijkingsmogelijkheden bij de verschillende onderdelen die aan bod komen; deze worden opgenomen in de verrijkingsklapper
- Er wordt verrijking gezocht die aansluit bij de verschillende manieren van leren die passen bij kinderen in deze leeftijdsfase (spelend leren, handelingsgericht leren, methodisch leren);
- Er wordt aangesloten bij de diverse werkvormen die gehanteerd worden (werken met ontwikkelingsmateriaal, spelen in hoeken, methodisch materiaal);
- Ontwikkelingslijnen worden uitgebreid naar boven toe; hiervoor is het nodig om ontwikkelingsmaterialen, die meer mogelijkheden op een hoger niveau bieden, aan te schaffen; waarbij bestaande ontwikkelingslijnen uitgebouwd worden; methodisch materiaal groep 3 wordt niet ingezet;
- Binnen projecten worden kinderen aangesproken op hun lees- en rekenvaardigheden; hierbij is het **niet** de bedoeling dat deze vaardigheden methodisch ontwikkeld worden (met behulp van methoden uit groep drie)

Aan de hand van bovenstaande richtlijnen wordt door de leerkrachten van groep 1-2 een map samengesteld waarin de diverse verrijkingsmogelijkheden in groep 1-2 worden beschreven.

Planning leerstof

In groep 1-2 maakt de leerkracht per project een planning van de opdrachten en activiteiten die aan de orde zullen komen. Op het kiesbord worden voor de pluskinderen de activiteiten c.q. materialen aangegeven. Bij kinderen uit de doelgroep wordt bij het inplannen van opdrachten en activiteiten rekening gehouden met het niveau van de leerling en zullen naast reguliere opdrachten en activiteiten ook verrijkingsopdrachten ingepland worden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de map waarin alle verrijkingsmogelijkheden zijn vastgelegd.

5.6 *Pedagogische begeleiding*

Naast de didactische aanpassingen zijn er leerlingen die ook begeleiding nodig hebben omdat ze problemen hebben in het functioneren. Via de vragenlijst die door ouders en leerkracht is ingevuld in de diagnostiekfase kan bekeken worden op welke gebieden zich eventueel problemen voordoen.

Ter ondersteuning kunnen leerkrachten putten uit de volgende bronnen:

- Suggesties vanuit DHH (module Pedagogische Handelingssuggesties uit DHH)
- Specifieke literatuur uit de orthotheek; hiervan is een overzichtslijst gemaakt die in de orthotheek ligt
- Contact met IB-er
- Externe contacten.

5.7 *Begeleiding onderpresteerders*

Definitie

Onderpresteerders zijn kinderen die langdurig minder presteren dan op grond van de aanwezige capaciteiten verwacht zou mogen worden. Onderpresteerders zijn kinderen die moeilijk te herkennen zijn, omdat ze vaak veel negatieve gedragskenmerken vertonen. Belangrijk is goed te letten op de positieve kenmerken (m.n. de leerkenmerken)

Deze kenmerken staan vermeld in de bijlage.

Signalering en diagnostiek

Bij vermoeden van onderpresteren gelden de volgende aandachtspunten voor signalering en diagnostisering:

- Bij vermoeden van onderpresteren rechtstreeks naar diagnostiek, module 2 van DHH (zie gegevensblad)
- Letten op de leereigenschappen; zie bijlage (nog toevoegen)
- Doortoetsen op alle vakgebieden, ook al wordt niet overal op de huidige toets een I-score behaald (zie paragraaf 4.2); daarna wordt alleen door getoetst bij een I-score
- Protocol geeft richtlijnen
- Bij onvoldoende duidelijkheid volgt extern onderzoek

Begeleiding

Uitgangspunt van de begeleiding is, dat de vicieuze cirkel doorbroken moet worden. Voor de begeleiding gelden de volgende specifiek aandachtspunten:

- Didactische aanpassingen (ook al zijn zijn prestaties niet optimaal) in combinatie met pedagogische aanpak (tweesporenbeleid)
- Gebruik maken van handelingssuggesties op het gebied van onderpresteren (zie DHH)
- Bij handelingsverlegenheid gebruik maken van extern advies.

5.8 Randvoorwaarden begeleiding

Planning leerstof

Wij kiezen ervoor om leerlingen met een aangepast programma te laten werken met een weektaak. Dit geeft overzicht voor de leerkracht en verhoogt de zelfstandigheid van de leerling. De weektaak wordt opgesteld door de begeleidende leerkracht, hiervoor wordt voor alle leerkrachten hetzelfde formulier gehanteerd. De begeleidende leerkracht gebruikt de blokindeling (onderdeel van de compactingrichtlijnen) als ondersteuning bij het opstellen van de weektaak. Voor het werken met dag- en weektaken hanteert de school een opbouw.

Begeleiding leerling

- Bij de start van de week bouwt de begeleidende leerkracht een moment in om de weektaak door te nemen en daar waar nodig instructie te geven.
- Uitgangspunt voor de begeleiding van deze leerling is in principe gelijk aan die van de leerlingen met regulier werk.
- Het verrijkingswerk wordt door de week heen bekeken door de groepsleerkracht.
- Eenmaal per week wordt verrijkingswerk nagekeken en besproken door de begeleidende leerkracht. Er wordt dan feedback gegeven.

Vermelding op rapport

Op het rapport wordt aangegeven dat betreffende leerlingen werken met compacting en aanvullende activiteiten.

Naast een beoordeling voor de reguliere leerstof wordt op het rapport ook aangegeven dat de leerling aan extra taken werkt.

Registratie

De begeleidende leerkracht zorgt ervoor dat alle aanvullende activiteiten per leerling worden bijgehouden.

Coördinatie

De coördinatie van de zorg voor plusleerlingen ligt bij de begeleidende leerkracht in samenwerking met de intern begeleider en de directeur.

Verslaglegging

De verslagen van de signalerings- en diagnostiekfase worden opgenomen in het leerlingdossier (zowel digitaal als in folio). De handelingsplannen en evaluatiegegevens worden in de klas bewaard door de leerkracht, aan het einde van ieder schooljaar worden deze handelingsplannen opgeborgen in het leerling-dossier.

6. *Evaluatie*

6.1 *Team*

Op jaarbasis is een aantal leerlingenbesprekingen (tussen leerkracht – intern begeleider en tussen intern begeleider en directeur) ingepland. In deze besprekingen wordt ook de zorg rondom de plusleerlingen besproken. Daarnaast zijn er twee maal per jaar groepsbesprekingen tussen leerkracht, intern begeleider en directeur.

6.2 *Ouders*

Zes tot acht weken na de start van het plan vindt er een evaluatiegesprek plaats met de ouders en wordt het handelingsplan, indien nodig, bijgesteld. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt.

Wanneer een handelingsplan naar tevredenheid loopt en er geen grote aanpassingen meer nodig zijn, wordt de evaluatie gekoppeld aan de rapportgesprekken (2x per jaar).

Op langere termijn (na 4-6 maanden) kan er eventueel voor gekozen worden om de vragenlijsten uit de diagnostiekfase nog eens opnieuw in te vullen (hiervoor wordt gebruik gemaakt van de vragenlijsten die zijn opgenomen in module 4 (evaluatie lange termijn met ouders). Op deze manier kan bekeken worden of het handelingsplan ook geleid heeft tot een ander beeld bij ouders en leerkracht.

6.3 *Leerling*

Het is belangrijk om regelmatig even kort te evalueren met de leerling, zodat de begeleidende leerkracht zicht houdt op het leerproces van de leerling.

De begeleidende leerkracht kan zelf bepalen hoe hij dit wil vormgeven, hierbij kan gebruik worden gemaakt van de suggesties voor evaluatie op korte termijn met de leerling van het DHH.

Eén keer per maand vult de leerling een standaard evaluatieformulier in (zie bijlage) dat als basis dient voor een evaluatiegesprek

De begeleidende leerkracht heeft minimaal twee keer per jaar (voor de rapporten) overleg met de betrokken groepsleerkrachten.

Bijlagen Beleidsplan Hoogbegaafdheid

Bij dit beleidsplan hoort nog een aantal bijlagen. Deze volgen zo spoedig mogelijk.